

Een lasagne tuin

Vorige winter hebben de compostmeesters van vzw Worms in het kader van een vorming een lasagne bed op mijn perceel aangelegd. Tijd voor een kleine evaluatie!

● Een lasagne tuin, wat is dat?

Nee, het is geen tuin waar enkel groenten voor mama's lasagne groeien. Alhoewel het had gekund. Een lasagne tuin is een moestuin en compost in één en dus super geschikt voor gulzige groenten die veel voedingsstoffen nodig hebben zoals courgette, aubergine, tomaat, paprika,... de ingrediënten voor een lekkere lasagne. De naam verwijst eigenlijk naar hoe de lasagne tuin wordt opgebouwd. Bij een lasagne tuin worden groene en bruine lagen afgewisseld zoals lasagne vellen en groentjes in de tomatensaus.

De groene lagen bestaan uit groen of vochtig afval zijnde keukenafval (zoals schillen van fruit en rauwe groenten) en gazon maaisel. Deze groene materie bevat veel stikstof en ze is zacht en dus gemakkelijk verteerbaar door compostwormen en andere organismen.

De bruine lagen bestaan uit droog of bruin afval zijnde karton en papier (onbedrukt), stro, afgevalven bladeren, twijgen en takken. Dit afval bevat voornamelijk koolstof (in de vorm van cellulose). Het is niet zo gemakkelijk te verteren maar het is cruciaal om het geheel luchtig te houden en voor een evenwichtig eindresultaat. Compostmeesters zullen u waarschijnlijk aanraden om volgende verhoudingen te gebruiken: 2/3de bruin afval en 1/3de groen afval maar zolang u groen en bruin afval afwisselt, zit je wel goed.

Deze techniek laat dus toe om rechtstreeks in je eigen afval te tuinieren. Klinkt een beetje vies maar dat is het zeker niet!

● Opbouw van het lasagne bed

Ik had al vroeg afgesproken met compostexpert Bertrand die eerste zondagochtend van de maand november. Dit om de zaal in gereedheid te brengen en Bertrand ook de locatie te tonen waar het lasagne bed mocht komen.

Bertrand had alles voorzien en gelukkig had hij ook een grote witte camionette. Want als je het afval niet ter plaatste hebt, is het toch een heleboel om te transporteren. Dit is dan meteen ook een van de minpuntjes van deze techniek. Het theoretisch gedeelte in de voormiddag heb ik helaas gemist. Laten we maar zeggen dat ik na een paar uurtjes slaap weer fris genoeg was om het praktijkgedeelte in de namiddag mee te volgen en daar kan ik dus een verslag over uitbrengen.

Het perceel waar het lasagne bed ging komen, werd afgedekt door een groot karton. Dit om het aanwezige groen/onkruid tegen te houden. Ik had in de lente dit gedeelte van de moestuin al afgedekt met stro en het groen stond dus heel kort. Indien je met een weelderige jungle te maken hebt, moet je wel eerst maaien. Daarna volgden een laag mest, grof keukenafval, gras, stro, nog wat meer gras en bladeren.

Daarboven werd er een beetje houtas uitgestrooid. Houtas bevat snel opneembare mineralen die onze groenten ten goede komen. Eindigen deden we door een laagje aarde of verteerde compost toe te voegen. De gemalen kaas op onze lasagne zeg maar. Aangezien wij het lasagne bed in de winter hebben gemaakt, werd ons bed ter bescherming toegedekt met een dikke laag bladeren. Er waren veel deelnemers en het lasagne bed was op een mum van tijd klaar. Ook zonder een legertje deelnemers is zo'n lasagne vrij gemakkelijk te maken en niet arbeidsintensief. Je moet bijvoorbeeld niet beginnen met het terrein om te spitten.

Zoals gezegd kan het verzamelen en de aanvoer van afval wel een inspanning zijn. Wanneer je dit zelf thuis wilt uitproberen, gebruik je dus best het afval dat je zelf gemakkelijk voor handen hebt. Je kan blijven doorgaan met laagjes bruin en groen afval te stapelen tot je de gewenste hoogte hebt bereikt of tot wanneer je afval is opgebruikt.

OPBOUW VAN HET LASAGNE BED MET DE VZW WORMS.

Mijn ervaring met het lasagne bed

Toen het moestuinseizoen eindelijk van start kon gaan, was het bed al behoorlijk geslonken. Dit is ook wel een beetje de bedoeling want je wil toch in wat fijner geworden materie werken. In de praktijk waren er nog behoorlijk veel grove stukken aanwezig in het lasagne bed, waardoor ik me bij het uitplanten van de babygroentjes wat klungelig voelde.

Bij het uitplanten werd het ook duidelijk dat hier veel meer organismen zaten, in vergelijking met de rest van de moestuin: regenwormen, springstaarten, pissebedden,...

De lente was uitzonderlijk droog en in tegenstelling tot de rest van de moestuin heb ik het lasagne bed nooit moeten begieten. Een groot voordeel dus. Door de vele organische materie, bleef het binnenin het bed goed vochtig. Ik heb dan ook geen enkel plantje verloren aan de droogte maar wel aan slakken. De selder en biet vielen goed in de smaak. Indien u met een even grote gelatenheid wil omgaan met de verliezen in uw moestuin, dan raad ik een dieptegesprek met een naaktslak aan (zie vorige editie van het natuurblad 'Ondier of onmens?'). De groenten die niet door de slakken werden opgegeten, deden het wel heel goed: rucola, venkel, tomaat, snijbiet,... Er groeiden zelfs zaken die ik niet geplant had maar die met het keuken- en bladafval waren meegekomen: courgette, look-zonder-look en zelfs paddenstoelen! En ook minder eetbare zaken zoals beukenboompjes. Het verschil in oogst tussen de groenten in arme grond en in het lasagne bed was zeer groot. Vooral bij de venkel en courgette was het verschil frappant. Deze techniek is dus ideaal om op arme of artificiële bodems (zoals beton) toe te passen.

IN HET LASAGNE BED IS ER VEEL ACTIVITEIT VAN O.A. REGENWORMEN.

Het onkruid was ook veel gemakkelijker controleerbaar. Zo moet de heermoes en de akkerwinde, veel energie steken om naar boven te groeien en door de luchtige structuur van de ondergrond konden deze gemakkelijk met een groot deel van de wortels verwijderd worden. Het blijft een onaflaatbare strijd maar deze keer heb ik het gevoel dat de heermoes en akkerwinde er meer energie hebben moeten insteken dan ik.

Van mijn verhoogd bed blijft er ondertussen niet veel over. Ik denk dat ik er nog een goede oogst kan uithalen het volgende moestuinseizoen maar ik verkies er toch voor om deze winter het bed terug op te bouwen door nieuwe laagjes toe te voegen; bijvoorbeeld met de grove compost die ik ter beschikking heb en bladafval uit het park.

EERSTE AANPLANTINGEN EN ENIGE TIJD LATER.

BRONNEN

- Indien je meer wilt weten over lasagne tuinen, compost, buurtcompost,....: <http://www.wormsasbl.org/>